

(המשך מעמוד 27)

משי ופעם בעצקות וגידופים. הוא גם גידל את הבר של רחל סימנס, זונה תל-אביבית מוכרת נוספת. בזמן שהיה מטיל עם ילדיהן של הזרנות, נהג צ'יץ צ'יץ להביא להן גם לקוחות. לנשים שמרתי להן על הילדים שלחתי קליינטים בלי כסף, ניקיתי להן גם את הבית, הוא מגלה — הכל תמורת אוכל ולינה בלבד.

הוא מדבר באהבה רבה על ילדי הוונות שהוא גידל: הם אהבו אותי יותר מאשר את האמהות שלהם, הוא אומר: אני זוכר אולי 400 שלאגרים הונגריים משנות השלושים, והייתי שר להם אותם. מלבד זה גם הייתי ממציא בעצמי שירייערש, כמו למשל: נומה נומה ילד קטן, גם העלים על העצים נמים, והירח מאיר ושומר עליך. שירים מסופים — אבל הילדים אהבו לשמוע אותם.

זוועות

המלחמה

לפני זה עבדתי במועדוניקליטים, ממשיך צ'יץ צ'יץ. ראיתי והרגשתי על עורי איך אפשר להפסיד מאות אלפי לירות בלילה. מאותו רגע שבןאדם נידבק

קרה שקצין הונגרי, שצ'יץ צ'יץ היה המשרת שלו התעצבן עליו, כי הוא לא ניקה לדעתו את מגפיו בסדר. הוא הרביץ לצ'יץ צ'יץ בקת הרובה באכזריות כזו, שהממונה עליו אמר לו: "או שתפסיק, או שתתיקח אותו מאחורי הכניון ושם תגמור את המלאכה". הוא שבר לי את שתי הידיים וארבע צלעות, וזכר צ'יץ צ'יץ עד היום. בזמן המכות קיללתי אותו בלב בכל הקללות האפשריות. ואלוהים באמת שמע לי. הוא נפצע מירייה, בתוך איזה קטטה של שיכור רים, ומת בזרועותי.

אחרי המלחמה הגיע צ'יץ צ'יץ לבלגיה: שם נשאתי לי אשה, הוא מספר בניחון. אבל אחרי שהגענו ארצה התגרשנו. הכל בגלל שנדבקתי במחלת הקלפים. נכנסתי פעם בטעות למועדון קלפים, וכמו שאמרתי, כנראה שהיה משוה לקוי באופי שלי. ולא עזבתי יותר את המקום. חזרתי לשם כל יום.

אולם לעובדי האולפן מספר צ'יץ צ'יץ על גירושיו בגירסה אחרת: התחתנתי איתה בחושך, והיננו כל השנים בחושך. עד שפעם הילד בכה, אז היא הדליקה את האור — ואז התגרשנו.

צ'יץ צ'יץ אינו מתרגש מחצינויותו: אני לא מבין איך אורי זוהר ואריק אינשטיין לקחו פרצוף כמוני לכרטיס. הם כנראה

שלו ורמתו האינטלקטואלית והפויטית. לב סוף גברה עלי סקרנותי, והחלטתי שאני מוכרח למצוא את הזמן לראות אותו. "לקחתי מכונית ויחד עם ידיד נסעתי לרמת-הגן, ובאמת במקום שצ'יץ צ'יץ במכתב, התגלה לעיני מחזה מפליא: ראיתי אדם קטן, מכוער כמו קוף, בסוודר אדום ולבוש מיונה, דוחף עגלה עם תינוק. אחריו הלכו בתהלוכה כעשרים ילדים בני כל הגילים, והוא שר להם שירים בהונגריה.

לא ניגשתי אליו. הייתי מבלבל לגמרי אחרי המכתבים שלו תיארתי לי איזה טיפוס אינטלקטואלי, עם חליפה ועניבה, אולי קצת קרחת וכרס — בקיצור, מין פרופסור לפילוסופיה.

עבודה

או שאני מתאבד

מן קצר אחרי זה הגיע מכתב נוסף, ממשיך זאב ומספר. היה כתוב שם שהוא הולך למות. איני לו מה לאכול ואיפה לישון, ואני תקוותו האחרונה. לפני שהספקתי לענות — הוא הופיע. יום אחד באמצע הצילומים — הוא פתאום באולפן. כשראיתי אותו קיבלתי שבץ. הוא היה לבוש מכנסי חאקי גדולים ממדתו,

ומה תעשה כשהבטריה תיגמר לך? היקשה צורי. "אכתוב לנסיך הסיני שנתן לי אותו." "איפה הוא גר?" "מה זאת אומרת איפה הוא גר? בהונג קונג, ברחוב צ'יץ צ'יץ מספר 100." צורי פרץ בצחוק אדיר וקרא: "רחוב צ'יץ צ'יץ! אתה צ'יץ צ'יץ." מאותו רגע דבק בו השם.

הכתובת: "שרתון"

על הספסל בגן

עובדי האולפן אימצו את צ'יץ צ'יץ — מכל הבחינות. אמנון בישאר, הי הפאורן, שאל אותו, עם הגיעו, איפה הוא גר. "בשרתון", ענה צ'יץ צ'יץ. "מה זאת אומרת בשרתון?" שאל אמנון. "לא בדיוק בתוך המלון", ענה צ'יץ צ'יץ, "על הספסל למטה, בגן העצמאות." אמנון אירגן בו במקום את החברה מהתפאורה, אספו דיקטים, קרשים ובגדים משרידי תפאורות, והקימו לו צריף המחור-בר לקיר צדדי של האולפן. גם צ'יץ צ'יץ תרם את חלקו: הוא מצא קרש שעליו מתנוססת המילה זרמה באותיות של קי דוש לבנה ותלה אותו מעל לפתח. בנוסף גם התחילו החברה באיסוף בגדי דים, ותוך יומיים היתה ליצין צ'יץ צ'יץ מל-תחד שלא היתה מביישת את פאול מק קארטני. במיוחד מתאימים לו בגדיו של התפאורן נסים לוי, שגם תרם את התרומה הגדולה ביותר, לפחות באשר נוגע לגודל המכנסים.

לואב ליכטר נותרה רק עוד בעייה אחת בלבד — כיצד לסדר משכורת עבור צ'יץ צ'יץ. "הלכתי לאיצ'יק קולקר, מנהל האיל-פנים, וסיפרתי לו שהבאתי עובד ניקיון", מספר זאב. "כמובן שהוא ביקש לראות אותו. משכתי את העניין במשך שבועיים. בשבועיים האלה, שינה האולפן את צורתו, נהיה מבריק מניקיון. קפה הגיש על ידי צ'יץ צ'יץ בכל שעות היום והלילה, והוא הפך לשחת היום וחביב העובדים. מזון הוא קיבל מבצל-המסעדה, תמורת עזרה בהכנת הארוחות וסידור שולחנות. לבסוף הבאתי אותו לקולקר. כתוצאה מהפגישה הזאת, צ'יץ צ'יץ קיבל תפקיד קטן בתכנית הטל-חיונה פעמיים כפול וגם את הגיבוי של חצרן.

אורי זוהר

נורמלי?

זרם למדרות התפקיד הקטן והמשי-כורת של 400 ליי שהוענקו לו על-ידי האולפן, לא היה צ'יץ צ'יץ מרוצה. "רציתי כבר לעזוב", הוא מספר, "הרי רציתי להיות שחקן, לא חצרן." ואז קרה הנס. יום אחד הגיעו אריק אינשטיין ואורי זוהר לאולפן. סיפרו לי שהם עומדים להסריט כאן סרט. עבדתי בדיוק במסעדה כשנכנס אורי זוהר וביקש שאכין להם כמה סנדוויצים. אמרתי לו שאני אכין להם סנדוויצים כאלה שעוד לא אכלו. איך תוכל להכין סנדוויצים כאלה? שאל אורי זוהר. אתם כבר אכלתם את הסנדוויצים שלי?

שאלתי. "לא, הרי עוד לא הכנת אותם, ענה אורי." "גו, אז אתה רואה שאלה יהיו סנדוויצים שעוד אף פעם לא אכלתם?" "בהה כבשתי אותם, הוא ביקש ממני להישאר איתו אחרי שיגמרו את העבודה. חיכיתי שעות. בסוף הוא ניגש אלי ואמר: צ'יץ צ'יץ, אני רוצה שתשתתף בסרט שלי." "לא האמנתי למה שאני שומע. אורי הסביר לי את התפקיד. הוא ישחק פסי-כיאטור ואני הפציאנט שלו. התלהבתי מן הרעיון ומיד הסכמתי. הוא שאל אותי: צ'יץ צ'יץ, מה תגיד לפני המצלמות? אמרתי לו: תראה, מה שאני חושב עכשיו זה לא בדיוק מה שאני אחשב כשידלקו האורות. קורים תנסה ותראה, או הוא ענה לי: צ'יץ צ'יץ, אתה חושב שאני נורמלי שאני נותן לך את התפקיד? על זה יש ויכוח, עניתי לו, וזה הצחק אותי." "ומינים אחרי זה התחילו הצילומים של השבול. את צ'יץ צ'יץ לקחו מן האולפן לצילומים. לא נתנו לו ללמוד סכסס. סמכו (המשך בעמוד 32)

חולצה מהוהה ומכס מיואש בעיניו. הוא ניגש ישר אלי, יש לי שתי אפשרויות, הוא אמר. או שתתן לי עבודה עכשיו — או שאני מתאבד, מה הייתי יכול לעשות? אמרתי לו: קח מטאטא ותתחיל לעבוד.

מאותו רגע הפך הזקן קטן-הקומה ומחוסר-השיניים לנכס יקר של האולפן. בתחילה פחדתי נורא מה יעלה בגורלו. אנשי הסרטים הם אנשים מוזרים. מתחיל העבודה והאינטריגות הופכים אותם לציני, ופעמים אכזריים, כלפי החלש. היהודי שלי היה טיפוס שמתבקש מעצמו שיציקו לו, פחדתי שלא יהיה לי מספיק כוח להגן עליו. עזבתי אותו בלב כבד כשהוא מטא-טא את הסטודיו ונפנית לעבודתי.

כעבור חצי שעה אני חוזר — ומה אני רואה: היהודי שלי עומד באמצע האולפן, סביבו מתגודדים כל העובדים, מחזיקים את הבטן מצחוק, והוא, בארשת רצינית נורא, מספר להם ציבוכאטים נור-איים. מאותו רגע ידעתי שהכל יהיה בסדר. הוא כבש את האולפן בסערה. כן, אנדרי לבנברג נולד מחדש באולפני הסרט. אפילו לשם חדש זכה: ביום שהגיע הבחין צורי דורון בידי, במחזיק מפתחות עם פנס חשמלי, ושאל אותו: "מאיפה יש לך את הדבר הזה." "קניתי אותו באחד הטילולים שלי להונג קונג", ענה לו הלה בלי להניד עפעף.

לא היה בהכרה מלאה. אני בעצמי למשל לא מסתכל אף פעם בראי. אני פוחד טאכ אראה את הפרצוף שלי לא אוכל לישון בלילה מהזועה."

הפילוסוף

היה מוקיון

איך הגיע הסרסור והקלפן אל נוכח המצלמות? מספר האחראי על התפאורה באולפנים, זאב ליכטר: "יום אחד אני מקבל מכתב בהונגריה. מכתב ארוך, על כמה דפים בסגנון נמלק, בשפת הפרחים של שנת 1800 — ועוד בדיו אדומה נוסף לכל. "הכתוב, ילדי הונגריה, רצה לפגוש אותי. אבל למרות שהמכתב סיקרן אותי, לא עניתי, אבל זה לא עור. תוך יומיים שלושה אני מקבל מכתב נוסף, ובו האדם הנה מתחיל לספר לי את תולדות חייו, ולא סתם עובדות, אלא ניתוח פילוסופי ופסיכולוגי שלם של מצבי. "הוא כתב שכרצה לפגוש גר עם איזה אשה, ואם אני רוצה לפגוש אותו, או כל יום בין ארבע לשבע הוא מטיל עם חינוק ברמת-הגן. סימן ההיכר: הוא לובש סוודר-אדום.

במשך חדשים ימים הגיע אלי כמעט יום יום מכתב רשום, שסיפר בהמשכים סיפור-חיים מזועזע, מפלאי בכוכר הביטוי

בגיוק הקלפנות — הוא אבוד. זה שהוא בכלל מגיע למועדון קלפים בפעם הראשונה — זה כבר מראה שיש לו חולשה באופי. תקהו לישראל פועל: הוא מגלה איך בקלף אחד אפשר להרוויח 200 ל"י — סכום שהוא משתכר בשבוע שלם. הוא מתחיל לשחק, ואם הוא מרוויח בפעם הראשונה — זה הסוף שלו. אחרי זה הוא ישחק אפילו אם יפסיד. ככה זה קרה לי.

הגעתי ארצה ב-1947, אחרי שעברתי את מלחמת העולם שבעודת-כפיה אצל הגרמנים, ניסיתי לברוח, וניצלתי נוגר-דין-מוות. עברתי את כל רוסיה והגעתי עד סיביר. את הזוועות שראיתי במלחמה קשה לספר. ראיתי את הגרמנים מושטים כלביזאכ ו-בולדוגים באנשים. ראיתי את הכלבים קור-עים לגורים ילדים קטנים. ראיתי אשה רוסיה מתחננת על חיה בפני שני חיילי ה.ס. הם נתנו לה ללכת כביכול, היא התחילה לרוץ וחייל אחד כיוון אליה את הרובה ואמר לשני: "תראה איזה קלעי אני". הוא ירה בה פעמיים. היריה הרא שונה החטיאה, והיריה השניה פגעה ב-ראשה."

הוא מת

ברצועותי

צ'יץ צ'יץ, זכה במלחמה ליחס איים. כמו שאר עובדי הכפיה היהודיים. פעם